

A Győri Ítéltábla a dr. Nagy B. Tamás ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. **felperesnek** a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2016. március 24. napján meghozott 1.P.20.680/2015/10. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelesek a felperesek megfizetni az alperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 101.600 (Egyszázegyezer-hatszáz) forint fellebbezési eljárási költséget.

Kötelesek a felperesek megfizetni egyetemlegesen az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 420.000 (Négyszázhuszezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperesek és az alperes között 2007. október 9-én megkötött számú lakossági jelzálog (adósságrendező) kölcsönszerződésének általános szerződési feltételeként a szerződés részévé vált alábbi kikötések érvénytelenek:

„XI.3. A felek a jelen szerződésből származó jogviták rendezésére alávetik magukat a pertárgyértéktől függően a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólag illetékességének.”

„XI.4. Az adós kijelenti továbbá, hogy a bankkal szemben igényt nem érvényesít az árfolyamkockázatból eredően és a kölcsön folyósítását mindezek ismeretében igényli.”

Ezt meghaladóan a bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 179.350 forint perköltséget, az állam javára külön felhívásra 315.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperesek, mint adósok és az alperes között az alperes által kialakított általános szerződési feltételek alkalmazásával 2007. október 9-én lakossági jelzálog kölcsönszerződés (adósságrendező kölcsön) jött létre, mely alapján az alperes 37.010,-- CHF összegű kölcsönt biztosított azzal, hogy a kölcsönt - legfeljebb 5.250.000 forintnak megfelelő, a kölcsön folyósításának napján érvényes a bank számlakonverziós vételi árfolyamán számított - forint összegben folyósította. A kölcsön célja az adósok által korábban felvett hitelek kiváltásán túl az volt, hogy finanszírozza a felpereseket a kölcsönszerződés alapján terhelő hitelfolyósítási díj és földhivatali igazgatási szolgáltatási díj alperes általi meghitelezését. A kölcsön futamideje a szerződésben rögzítetteknek megfelelően 192 hónap volt, az ügyleti kamat változó, induló mértéke 3,89 %, az adminisztrációs díj évi 1,5 %, az induló THM mértéke 6,9 %. A szerződés II.3. pontja úgy rendelkezett, hogy az adós a hitelező által megállapított és írásban közölt mértékű ügyleti kamatot és törlesztő részletet köteles a hitelezőnek megfizetni. A szerződés III.2. pontja tartalmazta a folyósítási feltételeket azzal, hogy azok igazolására a felperesek a kölcsönszerződés aláírásától számított 180 napon belül voltak kötelesek, majd ennek megtörténte után az alperes hét banki napon belül volt köteles folyósítani a kölcsönből a felperesek forint folyószámláján keresztül az egyes korábbi hitelek kiváltására szolgáló részösszegeket, míg a fennmaradó 370.731 forintot a felperesek által megadott forint folyószámlára volt köteles átutalni. Az alperes a szerződés II.9. pontjában vállalta, hogy a kölcsön lényeges adatainak összefoglalása érdekében a folyósítást követően az adóst értesítő levélben tájékoztatja, melynek tartalmi elemei a kölcsön összege, a folyósítás napján érvényes árfolyam, az ügyleti kamat mértéke, az adminisztrációs díj összege, a kölcsön törlesztésének ütemezése, a havi törlesztő részlet mértéke és esedékessége, valamint a THM két tizedes pontossággal meghatározott mértéke. A szerződés IV.1. pontja úgy rendelkezett, hogy a felperesek az esedékes törlesztő részletet CHF-ben kötelesek megfizetni azzal, hogy az első törlesztő részlet a folyósítást követően megküldött értesítési levélben meghatározott tárgyhoz 10. napján esedékes. A kölcsön törlesztése oly módon történik, hogy az esedékesség időpontjában az esedékes törlesztő részlet összegével az alperes megterheli a felperesek banknál vezetett deviza bankszámláját. A felperesek a szerződés aláírásával

kötelezettséget vállaltak arra is, hogy az aktuális törlesztő részlet teljesítéséhez szükséges fedezet annak esedékességének időpontjában a kölcsön futamideje alatt rendelkezésükre fog állni a deviza bankszámlájukon. A IV.2. pont rögzítette, hogy az adósok kötelesek viselni a törlesztő részletek megfizetéséhez szükséges deviza átváltásból eredő valamennyi árfolyamkockázatot. A IV.3. pont úgy rendelkezett, hogy amennyiben az esedékesség napján a törlesztő részlet teljesítéséhez szükséges fedezet az esedékesség időpontjában nem áll rendelkezésre, a bank jogosult az aktuális törlesztő részlet és késedelmi kamat összegével a felpereseknek a banknál vezetett bármely számláját megterhelni. A szerződés XI.3 pontjában a felek abban állapodtak meg, hogy a szerződésből származó jogvitáik rendezésére alávetik magukat - a pertárgy értékétől függően - a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességének. A XI.4. pontban a felperesek kijelentették, hogy a bankkal szemben igényt nem érvényesítenek az árfolyamkockázatból eredően és a kölcsön folyósítását mindezek ismeretében igénylik. A felek a kölcsönszerződés 1.számú mellékleteként jelzálogszerződést kötöttek a **település 1i** ... helyrajzi szám alatti ingatlanra. A szerződésben többek között rögzítették, hogy, ha a svájci frank forinthez viszonyított árfolyamának változása olyan mértékű, hogy a bank számára az ingatlan fedezetet már nem nyújt, úgy az alperes jogosult a biztosíték kiegészítését kérni, a felperesek pedig kötelesek e kérésnek eleget tenni az alperes által közölt árfolyamváltozás mértékének megfelelően (a szerződés III.1.g. pontja). A felek a kölcsön- és jelzálogszerződésük tartalmát 2007. október 18-án tartozáselismerő nyilatkozatként közjegyzői okiratba foglalták.

Az alperes a kölcsönszerződés megkötését megelőzően írásban, a felperesek által 2007. augusztus 15-én aláírt iratban tájékoztatta az adósokat arról, hogy a kölcsönt forintban kell igényelni, a folyósítás is forintban történik, de a kölcsönt a bank CHF-ban tartja nyilván. A tájékoztatásban kitért a kölcsönszerződés VI.3. pontjában foglaltakra azzal, hogy az árfolyamkockázatot a felperesek viselik, és az alperes az általa az esedékesség napján a hirdetményben közölt számlakonverziós eladási árfolyamon számított CHF összeget számol el az esedékessé vált kötelezettség teljesítésére. Tájékoztatta a felpereseket, hogy ez azt jelenti, hogy mivel az adott devizaárfolyam időről-időre változhat, nem lehet pontosan tudni előre, hogy az egyes, devizában azonos összegű törlesztő részletek megfizetéséhez mennyi forint, vagy egyéb devizaösszeget kell majd az igénylőknek a bankszámlán biztosítaniuk a törlesztő részletek teljesítéséhez. A felperesek tudomásul vették, hogy törlesztő részletek megfizetéséhez szükséges devizaátváltásból eredő valamennyi árfolyamkockázatot ők viselik, továbbá kijelentették, hogy ezen rendelkezésekre figyelemmel az

árfolyamváltozásból eredő kockázatot megértették és viselik, továbbá azt is, hogy a bankkal szemben igényt nem érvényesítenek az árfolyamkockázatból eredően és a kölcsön folyósítását mindezek ismeretében igénylik.

Az alperes a 2007. november 16-án kelt értesítő levélben tájékoztatta a felpereseket arról, hogy a kölcsönszerződés folytán 2007. november 9-én 151,24 forint **bank** számlakonverziós vételi árfolyamon számított 34.712,17 CHF-nek megfelelő 5.250.000 forintot folyósított 3,89 %-os éves kamatlábbal és 192 hónapos futamidővel azzal, hogy az első törlesztő részlet esedékessége 2007. december 10., összege (tőke+kamat+adminisztrációs díj) 286,60 CHF, az utolsó törlesztő részlet esedékessége 2023. november 10.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a perbeli kölcsönszerződés megkötésénél a felperesek fogyasztónak minősültek az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 685. § d./ pontja alapján, a szerződés pedig a Ptk. 685. § e./ pontja szerint minősülő fogyasztói szerződés volt.

Az alperes a felperesekkel a 2015. március 30-án kelt levelében elszámolt, a hitelt forintra váltotta át, az elszámolás felülvizsgálnak minősül.

A felperesek módosított kereseti kérelmükben az 1996. évi CXII. törvény (régi Hpt.) 213. § /1/ bekezdés e./ pontjában írtakra tekintettel a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítását kérték arra hivatkozva, hogy az nem tartalmazza a törlesztő részletek összegét. Kérték, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeként a bíróság kötelezze az alperest a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerinti elszámolásra, ezen belül 270.907 forint megfizetésére. Előadták, hogy az alperesnek a folyósított 5.250.000 forint jár vissza, ehhez képest a felperesek összesen 5.520.907 forintot teljesítettek. Másodlagosan a szerződés XI.4., XI.3., II.3. és IV.2. pontjai részleges érvénytelenségének megállapítását kérték azzal, hogy a szerződéskötés napjától a szerződésnek a árfolyamkockázatot áthárító része nem jelent számukra kötelezettséget, ezért az eddig teljesített pénzszolgáltatásaik 150,38 forint/CHF árfolyamon történő elszámolása mellett az alperes 270.834 forint megfizetésére köteles. Arra hivatkoztak, hogy a részleges érvénytelenség körében meghivatkozott általános szerződési feltételek megsértették a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, azok egyoldalú és indokolatlan hátrányt okoztak a felpereseknek. Hivatkoztak az Alaptörvény XXVIII. Cikk /1/ bekezdésében, a Ptk. 7. § /1/ bekezdésében, a 18/1999. (II.5.) 1. § /1/ bekezdésében, valamint a 2/2011. PK véleményben foglaltakra.

Az alperes a keresetlevélnek a Fővárosi Törvényszékhez való áttételét kérte a szerződés XI.3. pontjára hivatkozva. Pergátló kifogásként hivatkozott arra, hogy a 2014. évi XL. törvény 37. § szerinti feltételeket a felperesek nem igazolták, ezért az eljárást meg kell szüntetni. Érdemben valamennyi kereseti kérelem elutasítását kérte. Az elsődleges, a szerződés teljes érvénytelenségét állító kereseti kérelem kapcsán hivatkozott arra, hogy a szerződés II.9. pontja szerint az értesítő levél a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részének minősül, azt pedig jogszabály nem tiltotta, hogy a kölcsönszerződés több okiratból álljon. Utalt arra, hogy a régi Hpt. 213. § /2/ bekezdés e./ pontja a jelen szerződésre nem alkalmazható, mert a perbeli ügylet nem minősül a régi Hpt. szerinti fogyasztói kölcsönszerződésnek. A részleges érvénytelenség megállapítására irányuló kereseti kérelem elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy a kereseti kérelemben támadott szerződési pontok nem tisztességtelenek, illetőleg a II.3. pont szerinti szerződési kikötés tisztességtelenségének vélelmét a 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § felállította, de ennek jogkövetkezménye az elszámolás folytán már levonásra került, a kölcsönszerződés e vonatkozásban módosult.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a régi Hpt. 2. számú mellékletének III.5. és XIII. pontja ugyan a fogyasztói kölcsönszerződés definíciója a perbeli szerződésre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, de a hitelkiváltási célból kötött kölcsönszerződés megőrzi fogyasztási lakossági kölcsön jellegét. Az illetékességi kifogást és a szerződés XI.3. pontját vizsgálva az alperes előadását alaptalannak találta a Ptk. 205. § /1/ bekezdése, valamint 205/A. /1/ és /2/ bekezdése alapján, mivel a perben beszerzett tanúvallomások nem támasztották alá, hogy e szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták volna. Utalt a 2/2011. PK vélemény 2. és 5. pontjában, valamint a Ptk. 209. § /1/ bekezdésében és 209/A. § /2/ bekezdésében írtakra. A szerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelem kapcsán helytállónak találta az alperesnek a védekezését, mely szerint a szerződés megkötésekor nem volt olyan jogszabályi előírás, amely az írásban megkötendő szerződések esetében további alaki követelményként azt írta volna elő, hogy azt egyetlen, valamennyi szerződési feltételt tartalmazó okiratban kell megkötni. Utalt arra, hogy a Ptk. 200. § /1/ bekezdése lehetőséget adott a felek számára arra, hogy a szerződés lényeges tartalmát több különálló okiratban rögzítsék. Álláspontja szerint a 2007. október 9-én kelt kölcsönszerződés aláírásával a szerződés II.9. pontja alapján annak elválaszthatatlan részévé vált az értesítő levél, ebből következően a felek megállapodása valamennyi, a Ptk. 205. § /2/ bekezdése szerinti lényeges kérdésről rendelkezett, vagyis a szerződés megfelelt a régi Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontjában írtaknak. E körben utalt a Kúria Gfv.VII.30.295/2015/5. számú ítéletében írtakra. Rámutatott, hogy a felek a szerződésük III.2.

pontjában meglehetősen hosszú időt, 180 napot biztosítottak a felperesek számára ahhoz, hogy a folyósítási feltételeket teljesítsék. Tekintettel arra, hogy a szerződés megkötésének időpontjában még nem volt előre látható, hogy e viszonylag hosszú időtartam alatt a felperesek a folyósítási feltételeket ténylegesen mikor teljesítik, ehhez képest hogyan alakul majd a törlesztő részletek mértéke, nem volt kifogásolható, hogy a felek mindezen feltételek pontos meghatározását az alperes által megküldendő értesítő levélben kívánták szabályozni.

A törvényszék az árfolyamkockázattal kapcsolatos részleges érvénytelenségi keresetet alaptalannak találta. Kifejtette, hogy a 6/2013. PJE-ben írtakra, valamint a Ptk. 231. § /1/ bekezdésében foglaltakra figyelemmel a devizakölcsönnek két fajtája létezik: az effektivitási kikötéssel ellátott devizakölcsön és az ilyen kikötéssel el nem látott deviza alapú kölcsön. A szerződés IV.1. pontja szerint a felperesek fő szabályként CHF-ban voltak köteles törleszteni. Amennyiben ennek eleget tesznek, az árfolyamkockázat kérdése fel sem merül. A szerződés IV.3. pontja lehetőséget adott a forintban való törlesztésre. A 2/2014. PJE 1. pontja és a szerződés X.4. pontja szerinti felperesi nyilatkozat, valamint a kölcsönszerződéssel összefüggésben kötött jelzálogszerződés III.1.g./ pontja a 2007. augusztus 15-i nyilatkozat alapján az állapítható meg, hogy az alperes eleget tett a 6/2013. PJE 3. pontjában írtaknak, az árfolyamkockázat mibenlétéről a felpereseket megfelelően tájékoztatta, így az erre vonatkozó szerződési kikötés nem minősül tisztességtelennek.

A XI.4. ponttal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy abban a felperesek kijelentették, hogy a szerződésben hivatkozott, az árfolyamváltozásból eredő kockázatot megértették és viselik azokat. A XI.4. pontja általános szerződési feltételként tartalmazta, hogy a felperesek „Kijelentik, hogy a bankkal szemben igényt nem érvényesítenek az árfolyamkockázatból eredően és a kölcsön folyósítását mindezek ismeretében igénylik.”. A törvényszék alaposnak találta a felperesek azon hivatkozását, mely szerint e szerződési kikötés az Alaptörvény XXVIII. Cikk /1/ bekezdésében, valamint a Ptk. 7. § /1/ bekezdésében írtakra figyelemmel tisztességtelennek minősül. Utalt arra, hogy a jogról való lemondás önmagában a Ptk. 207. § /4/ bekezdésére figyelemmel nem minősül jogszabályba ütközőnek, ugyanakkor a perbeli szerződésben tett joglemondó nyilatkozatra a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § /1/ bekezdés i./ pontja is alkalmazandó. Ez az általános szerződési feltétel elzárta a fogyasztó felpereseket a jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségtől az árfolyamkockázat körében, ezzel párhuzamosan pedig más jogszabályban meghatározott vitarendezési módot nem ajánlott fel alternatívaként. Így e szerződési kikötés tisztességtelennek minősül.

A felpereseknek a szerződés II.3. pontjának érvénytelenségét állító kereseti kérelmét a törvényszék nem találta alaposnak. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 209. § /2/ bekezdése valamint a Ptk. 523. § /1/ és /2/ bekezdés alapján a szerződési rendelkezés a kölcsönszerződés lényegi feltételeit tartalmazza, ebből fakadóan nem ütközhet jogszabályba és nem minősülhet tisztességtelen kikötésnek az, ha a felek rögzítik, hogy a felperesek, mint adósok kötelesek az igénybevett kölcsön után törlesztő részletet, illetőleg ügyleti kamatot fizetni. Nem meríti ki az sem a tisztességtelenség fogalmát, ha a fizetendő törlesztő részlet mértékről, illetve a kamatról az alperes írásban értesíti a felpereseket. Az is a jogviszony természetéből fakadó szükségszerűség volt, hogy a szerződéses futamidőn belül az egyes esedékességi időpontokban a szerződés paramétereinek figyelembevételével az alperes határozza meg a felperesek által fizetendő törlesztő részlet nagyságát. A II.3. pont ugyan tartalmazott rendelkezéseket arra nézve, hogy az alperes jogosult volt a kamat mértékét egyoldalúan módosítani, a jogosultság vonatkozásában azonban a 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § a tisztességtelenség vélelmét állította fel, annak jogkövetkezményeit a jogalkotó a részleges érvénytelenség szabályait alkalmazva levonta és rendelkezett az esetlegesen jelentkező túlfizetés elszámolásáról. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperesek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása körében az érvényessé, illetőleg hatályossá nyilvánítás esetére kért összegszerűségi kérelmüket a felülvizsgált elszámolás tételes számsoraira alapítva jelölték meg. Az elsőfokú bíróság azonban nem állapított meg olyan érvénytelenségi okot, amely a felek közötti szerződésből fakadóan a fizetési kötelezettségre is kihatással lenne, ezért nem volt jelentősége a tételes számításoknak. Erre figyelemmel nem tartotta alaposnak az alperesnek az e körben előadott permegszüntetésre irányuló kérelmét.

A perköltségről a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek terjesztettek előtt fellebbezést, amelyben kizárólag a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmet elutasító rendelkezés megváltoztatását, a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítását kérték azzal, hogy az ítélőtábla a teljes érvénytelenség jogkövetkezményeként állapítsa meg, hogy 2007. október 9. napjától a szerződés nem jelent kötelezettséget a felperesekre nézve. Kérték, hogy a másodfokú bíróság a határozathozatalig terjedő időre nyilvánítsa hatályossá szerződést, s ennek következményeként kötelezze az alperest 270.907 forint megfizetésére.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az elsődleges kereseti kérelmet elutasította, mivel a külön okiratba foglalt szerződés kiegészítésére is ugyanígy vonatkozik a régi Hpt. 210. § /1/ bekezdése szerinti írásbeliség követelménye, mint az alapszerződésre. Rámutattak, hogy az

elsőfokú ítéletben meghivatkozott értesítő levél megküldése a kölcsönösszeg folyósítása után történt, tehát maga a szerződés de facto nem tartalmazta a törlesztő részletek összegét és a törlesztési időpontokat, ezért az semmis. Utaltak arra, hogy a régi Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontja szerinti kötelező tartalmi elemeknek a kölcsönszerződés nem felelt meg. Előadták, hogy amennyiben nem ugyanaz az okirat tartalmazza a felek szerződéses nyilatkozatait, akkor a szerződés érvényességi kelléke hogy mindegyik szerződő fél külön okiratba foglalt jognyilatkozata révén jöjjön létre a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása (rég. Ptké. 38. § /1/ bekezdés). A törlesztő részlet összege vonatkozásában e feltétel nem teljesült, a régi Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontja szerinti lényegesnek minősített kérdésben való megállapodás a törlesztő részletek összegét illetően nem jött létre (Ptk. 205. § /1/-/2/ bekezdés). Az, hogy a felperesek a szerződéskötés után miként teljesítettek közömbös abból a szempontból, hogy a szerződés maga tartalmazta-e a kötelező tartalmi elemeket. Előadták, hogy amennyiben a szerződés több okirattal áll, akkor az érvényességi kellékek között vizsgálendő, hogy a másik félnek szánt okirati példány aláírásra kerüljön. A jelen esetben ez a feltétel sem teljesült, az értesítő levelet a felperesek nem írták alá. A törlesztő részletek összegének ráutaló magatartással való elfogadása a kötelező írásbeliség megsértése miatti alaki semmisségi okot nem orvosolja. Téves az az álláspont, mely szerint az értesítő levélben írtak minden további aktus nélkül a szerződés részét képezik, mert így az alperes által követett gyakorlat alkalmas lenne a fogyasztói jogok kijátszására, illetőleg a törvény megkerülésére, ezért az ebből az okból is semmis. Hangsúlyozták, hogy nem kívántak az alperesnek biankó felhatalmazást adni, ugyanakkor a külön okiratba foglalt törlesztő részlet meghatározásával az alperes lényegében bármilyen összeget kiközölhetett a felperesekkel. Hivatkoztak arra, hogy a 93/13/EGK Tanácsi Irányelv 6. Cikke ugyan közvetlenül nem hatályos, ugyanakkor a belső hazai jogszabályokat irányelv konform módon kell értelmezni. Rámutattak, hogy az irányelv melléklete tartalmazza azoknak a feltételeknek a jelzésszerű és nem teljes felsorolását, amelyek tisztességtelennek tekintendők (3. Cikk /3/ bekezdés, valamint a melléklet i./ pontja). Az alkalmazni kívánt jogkövetkezmények vonatkozásában utaltak a Ptk. 237. §-ában valamint az 1/2010. PK véleményben és a 2/2010. PK véleményben írtakra. Fenntartották azt, hogy a 270.907 forintos követelésükre a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerinti elszámolás körében jogosultak.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a kölcsönszerződés annak II.9. pontjában írtakra figyelemmel több okiratba foglaltan jött létre. A régi Hpt. nem tartalmazott korlátozást arra

nézve, hogy a szerződés részét képező, általános szerződési feltételnek nem minősülő, a fő szerződéstől különálló okiratot a szerződő felek vagy az egyik szerződő fél mikor állítja elő. Az alperes eljárása nem sértette a Hpt. 213. §-ában foglaltakat, tekintettel arra, hogy a felek a kölcsönszerződés részének fogadták el az értesítő levelet. Helyesen állapította meg azt is a törvényszék, hogy a kölcsönszerződés IV.1. pontja alapján az első törlesztő részlet a folyósítást követően megküldött értesítő levélben meghatározott napon, a szerződés II.1. pontja szerinti részletekben volt esedékes. Előadta, hogy amennyiben az ítéltábla esetlegesen arra a következtetésre jutna, hogy a kölcsönszerződés a fellebbezésben hivatkozott okból érvénytelen, úgy nem mellőzhető a felpereseknek a jogkövetkezmények levonása iránti kérelmének vizsgálata. A jogalap nélküli gazdagodás szabályain nyugvó felperesi kereseti kérelem nem felel meg 2014. évi XL. törvény 37/A. § /1/ bekezdése szerinti feltételeknek, ezért a fellebbezéséhez csatolt, a civilisztikai kollégiumvezetők országos értekezletéről készült emlékeztetőben foglaltak szerint a kereset elutasításának van helye.

Előadta, hogy amennyiben mindezek ellenére az ítéltábla a szerződés érvénytelenségét állapítaná meg és vizsgálná az érvénytelenség jogkövetkezményeit, úgy arra következtetésre kell jutni, hogy a kölcsönszerződés a felülvizsgált elszámolásra figyelemmel is érvényessé vált. E körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla, valamint a Fővárosi Törvényszék jelenleg még leírás alatt álló ítéleteiben írtakra.

Amennyiben pedig az ítéltábla azt állapítaná meg, hogy a perbeli szerződés érvénytelen, és az nem is vált érvényessé, akkor meg kellene kísérelnie a szerződés ex tunc hatályú érvényessé nyilvánítását, mivel a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között a másodfokú bíróságnak erre lehetősége van. Hivatkozott arra, hogy a 6/2013. PJE rögzítette, hogy a formai okból hibás fogyasztói kölcsönszerződés esetében a szerződés érvényessé nyilvánításának nincs akadálya. Az érvénytelenségi ok a jelen esetben pedig úgy lenne kiküszöbölhető, hogy a törlesztő részlet induló összege 286,60 CHF. E körben is utalt a civilisztikai kollégiumvezetők országos értekezletéről kiadott emlékeztetőjében foglaltakra. Csatolta a Debreceni Ítéltábla Pf.II..../2016/5. számú, a Szegedi Ítéltábla Pf.II..../2016/7. számú ítéletét, valamint hivatkozott a Szegedi Ítéltábla leírás alatt álló ítéletére azzal kapcsolatban, hogy a kölcsönszerződéstől fizikailag különálló okiratba szerkesztett kamat tájékoztató alapján a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítható. Utalt e körben a Szegedi Törvényszék, a Fővárosi Törvényszék, a Debreceni Törvényszék, a Kecskeméti Törvényszék és a Veszprémi Törvényszék határozataira. Rámutatott, hogy az ellenkérelemhez csatolt iratok alapján az kétséget kizáróan megállapítható, miszerint az I.r. felperes az értesítő levélben közölteknek megfelelően az első törlesztő részletet, vagyis 286,6 CHF-et megfizetett. Utalt arra, hogy a kölcsönszerződés

megkötésekor hatályban volt régi Hpt. 206. § /2/ bekezdése alapján az első törlesztő részlet összegével való bankszámla megterhelést követően az I.r. felperes törvényes határidőn belül semmilyen kifogást nem tett, az alperes által végrehajtott tranzakciót nem vitatta, ekként pedig a törlesztő részlet első összegét elfogadta.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintettel a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben, okszerűen, a Pp. 206. § /1/ bekezdésének megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg, és érdemben helyes döntést hozott.

Előrebocsátja az ítélet tábla, hogy a jelen eljárásban az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) szabályai alkalmazandók, figyelemmel a 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptké.) 50. §-ában írtakra.

Erre vonatkozó fellebbezés hiányában az állapítható meg, hogy a feleknek az illetékes bíróságra vonatkozó, a szerződés XI.3. pontjában foglalt kikötése érvénytelen, ebből következően a perben a Veszprémi Törvényszék volt jogosult eljárni.

A szerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelem a régi Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontján alapult. A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a felek közötti szerződés fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés. A szerződés I. valamint III.2. pontja meghatározta azokat a nem vitatott lakossági fogyasztási kölcsönszerződéseket, amelyek kiváltására a perbeli szerződést kötötték. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettek mellett az ítélet tábla utal a BH 2016.83. számú eseti döntésre, amely - a törvényszék megállapításával egyezően - tartalmazza, hogy a hitel kiváltása, mint hitelcél nem változtatja meg az eredeti kölcsön célját, ezért ha a kölcsön, amelyiknek a kiváltására az újabb kölcsönt felvették fogyasztási, lakossági kölcsön volt, akkor a kiváltásra szolgáló hitel is ilyen jellegűnek minősül.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben támadott ítéleti rendelkezést arra alapította, hogy a 2007. november 16. kelt értesítő levél a szerződés részévé vált. A régi Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontja szerint semmis a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat. A felek közötti kölcsönszerződés

- amint arra az elsőfokú bíróság is utalt - tartalmazta a hitel összegét (a szerződés I. pontja), a futamidőt (a szerződés II.1. pontja), a hitel pénznemét (a szerződés II.2. pontja), az ügyleti kamat mértékét (a szerződés II.3. pontja), az adminisztrációs díjat (a szerződés II.4. pontja), a hitelfolyósítási díjat (a szerződés II.5. pontja), valamint az induló THM mértékét (a szerződés II.9. pontja), vagyis mindazt az adatot, amely alapján a kölcsönszerződés megkötésének időpontjában az induló törlesztő részlet összege meghatározható, kiszámítható volt. Az 1/2016. PJE 2. pontja szerint a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontja által előírtaknak, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, és a törlesztési időpontokat. A törlesztő részletek összege kiszámíthatónak tekintendő, ha a szerződés rögzíti legalább azokat az adatokat és azt a számítási módon, amelyek alapján a törlesztő részletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztő részletek esedékességekor pontosan meghatározható. E feltételeknek a felek által kötött szerződés megfelelt, ebből következően a felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az alperes a kölcsönszerződés megkötésekor a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e./ pontjába ütköző módon járt el, s ekként a szerződés a Ptk. 217.§ /1/ bekezdése alapján semmis lenne.

Ezt meghaladóan azt is helyesen állapította meg a törvényszék - figyelemmel az általa is hivatkozott, a Kúria Gfv.VII.30.295/2015/5. számú döntésére - hogy az értesítő levél a szerződés II.9. pontja értelmében a szerződés részévé vált. Az értesítő levél felperesi aláírás hiányában sem minősül e szerződési kikötés alapján az alperes egyoldalú nyilatkozatának, ebből következően az aláírással, valamint a külön okiratba foglalt szerződés elemekkel kapcsolatos fellebbezési érvelés nem foghatott helyt.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban vesztes felperesek a Pp. 239. § és 78. § /1/ bekezdése alapján kötelesek az alperes fellebbezés folytán felmerült perköltségének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj Áfát is magában foglaló összegéről a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /1/, /2/, /5/ és /6/ bekezdésében foglaltakra tekintettel rendelkezett. A felperesek köteles megfizetni az állam javára a feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján.

Győr, 2016. évi december hó 1. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

Kiadó